

Adam Czaplewicz

Niepaństwowa Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Białymstoku

HANDEL DOPALACZAMI W INTERNECIE

Streszczenie

Handel dopalaczami jest zjawiskiem, które rozwinęło się na skutek ograniczenia dostępu do „tradycyjnych” narkotyków. Terminem „dopalacze” w mowie potocznej i w mediach są nazywane nowe substancje psychoaktywne pochodzenia naturalnego lub syntetycznego, które nie znajdują się w wykazach substancji kontrolowanych prawem międzynarodowym lub krajowym. Kiedy w Polsce w 2010 roku, zamknięto sieć sklepów stacjonarnych oferujących dopalacze, ich sprzedaż przeniosła się do Internetu. Popularność tego medium wykorzystano, ponieważ w żaden inny sposób nie da się dotrzeć do tak wielu klientów, w tak krótkim czasie. Analiza zjawiska handlu dopalaczami w Internecie dokonana na dziesięciu przypadkach informacji o ich sprzedaży pokazała, że rynek ten działa niezwykle prężnie mimo działań mających na celu zminimalizowanie podaży dopalaczy. By dokonać zakupu środków psychoaktywnych wystarczy w wyszukiwarce internetowej wpisać hasło „dopalacze”. Uzyskane wyniki kierują zainteresowanego do punktu sprzedaży (np. sklepu, hurtowni, sprzedawcy indywidualnego), w którym oferuje się szeroką gamę produktów, konkurencyjne ceny, akcje promocyjne i bonusowe. Adres do wysyłki może być dowolny, forma odbioru również, a kupić można każdą ilość.

Słowa kluczowe: narkotyki, dopalacze, handel dopalaczami.

TRADE IN DESIGNER DRUGS IN THE INTERNET

Abstract

Trade in designer drugs is a phenomenon which developed in the consequence of the restriction of access to “traditional” narcotics. In the colloquial language and in media the term “designer drugs” denotes new psychoactive substances of natural or synthetic origin which were

not entered into the lists of substances controlled by the international or domestic law. When in 2010 in Poland a brick and mortar shop chain offering designer drugs was closed, the sale was moved to the Internet. The popularity of this medium was exploited because no other means allow to reach so many customers in such a short time. An analysis of the phenomenon of trade in designer drugs in the Internet conducted on the basis of ten cases of information about their sale shown that this market is thriving despite actions aimed at minimising the supply of designer drugs. One just needs to enter “designer drugs” into a search engine to purchase psychoactive substances. The obtained results direct to a point of sale (e.g. a shop, a wholesale company, an individual seller) offering a broad range of products, competitive prices, promotional and bonus campaigns. One can choose any shipping address, collection method and any quantity to be supplied.

Keywords: narcotics, designer drugs, trade in designer drugs.

Wprowadzenie

Od kilku lat na światowym rynku obserwuje się ekspansję nowego typu środków odurzających zwanych w Polsce „dopalaczami”, a w literaturze zachodnioeuropejskiej „legal highs” lub „designer drugs”. Handel dopalaczami jest zjawiskiem, które rozwinęło się na skutek ograniczenia dostępu do „tradycyjnych” narkotyków.

Terminem „dopalacze” w mowie potocznej i w mediach są nazywane nowe substancje psychoaktywne pochodzenia naturalnego lub syntetycznego, które nie znajdują się w wykazach substancji kontrolowanych prawem międzynarodowym lub krajowym. Określenie „dopalacze” nie jest terminem naukowym¹. Szeroko utrzymuje się też nazwa „nowe substancje psychoaktywne”, podkreślająca, że niezależnie od statusu prawnego substancje te wymagają szybkiego opracowania naukowego pod względem identyfikacji składników, poznania ich działania farmakologicznego, szkód zdrowotnych oraz następstw społecznych. Stosunkowo najbardziej precyzyjne i wąskie jest polskie określenie „środki zastępcze”, które uwzględnia używanie tych substancji w takim samym lub po-

---

¹. *Raport z wykonania w 2014 roku programu przeciwdziałania narkomanii w województwie śląskim na lata 2011-2016*, <http://docplayer.pl/3721136-Raport-z-wykonania-w-2014-roku-programu-przeciwdz...>, [22.04.2016].

dobnym celu jak substancji odurzających. W chwili umieszczenia „dopalacza” na znowelizowanej liście substancji kontrolowanych przestaje on być środkiem zastępczym, a staje się środkiem odurzającym².

Pojawienie się w Polsce pierwszych sklepów stacjonarnych z dopalaczami wywołało szeroką debatę społeczną. Okazało się bowiem, że rozwiązania prawne nie są na tyle efektywne by przeciwdziałać rozwijającej się branży „dopalaczowej”. Sklepy z tego typu produktami prędko zyskiwały na popularności, a ich sieć rozrastała się w szybkim tempie, do końca 2008 roku otwarto ponad 40 takich stacjonarnych lokali, a w październiku 2010 roku było ich już 1378³. W okresie prosperity, aby otworzyć jeden sklep należało dysponować lokalem w dobrej lokalizacji i kapitałem początkowym w wysokości 100 tys. złotych⁴. Podpisywano umowę franczyzową, a franczyzodawca pobierał wynagrodzenie i udostępniał dane swojej firmy. W zamian właściciel sklepu uzyskiwał wszelką pomoc prawną i techniczną, zobowiązując się też do przestrzegania określonych procedur i występowania pod wspólnym logo. Sklep prowadził działalność na własny rachunek i we własnym imieniu.

Po zamknięciu sieci sklepów stacjonarnych, oferujących dopalacze, w październiku 2010 roku, kiedy do kontroli przeprowadzanych w sklepach dołączyły także Państwowa Inspekcja Handlowa, Sanepid, Straż Pożarna oraz nadzór budowlany, sprzedaż dopalaczy przeniosła się do Internetu. Już pół roku później Biuro Kryminalne Komendy Głównej Policji informowało o identyfikacji 43 sklepów internetowych oferujących substancje psychoaktywne⁵. Ponieważ nie ma już prawie miejsc, których swoim zasięgiem nie obejmuje globalna sieć internetowa, jej prędkość rozprzestrzeniania się i popularność wykorzystano również w branży narkotykowej. W żaden inny sposób nie da się dotrzeć do tak wielu klientów, w tak krótkim czasie. Dodatkowym atutem takiej formy handlu

---

2. B. Habrat, *Nadużywanie „dopalaczy”*, <http://psychiatria.mp.pl/uzaleznienia/72889,naduzywanie-dopalaczy>, [23.04.2016].

3. A. Muszyńska, *Prawne aspekty reglamentacji obrotu tzw. dopalaczami*, *Homines hominibus* 2012, nr 1(8), s. 185 – 194.

4. K. Grabowski, *Kryminalizacja czynów mających za przedmiot dopalacze*, „*Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych*” 2010, z. 2, s. 120.

5. P. Jabłoński, A. Malczewski, *Dopalacze, skala zjawiska i przeciwdziałanie*, Warszawa 2014, s. 5.

jest anonimowość. Stosunkowo bezpieczni czują się zarówno zainteresowani zakupem środków psychoaktywnych dokonując transakcji wirtualnie, jak i ci, którzy szukają jedynie informacji na temat narkotyków lub dopalaczy.

Jako pierwsza, paranarkotyki oferowała strona internetowa *dopalacze.com*, która powstała w 2008 roku. Produkty były reklamowane jako bezpieczna alternatywa dla psychoaktywnych substancji nielegalnych. Jak na ironię jedno z głównych haseł reklamowych firmy *dopalacze.com* podkreślało nieszkodliwość ich produktów: „życie jest za krótkie na niezdrowe pigułki”. Dopłacze sprzedawano jako np. wyroby kolekcjonerskie, nie nadające się do konsumpcji przez ludzi. Miały one być legalne w całej Unii Europejskiej, przebadane oraz bezpieczne i spełniać jedynie funkcję „tabletek imprezowych”⁶.

Większość internetowych punktów sprzedaży dopalaczy to profesjonalna witryna, za pomocą której można nie tylko kupić dopalacze, ale również uzyskać odpowiedź na różne nurtujące pytania, skontaktować się z obsługą (choć już w tej chwili najczęściej tylko poprzez formularz kontaktowy umieszczony na stronie) lub nawet skorzystać z bonusów jakie daje program lojalnościowy. We wszystkich witrynach są też wyraźne zastrzeżenia (często w kilku miejscach), że oferowane produkty należy stosować zgodnie z przeznaczeniem, i że żaden środek „nie powinien być spożywany przez kogokolwiek!!!”⁷. Według informacji zamieszczanych w regulaminie, dopalacze można sprzedawać tylko osobom, które ukończyły 18 rok życia. Na stronie *e-dopalacze.com* znajduje się również informacja, że firma odżegnuje się od propagowania tak sprzedaży, jak i produkcji narkotyków.

Oprócz rozbudowanych sklepów internetowych, w których znajduje się cała gama różnego rodzaju środków, w sieci można także odnaleźć niewielkie anonse typu: „4cmc!!! klefedron!!! 3cmc!!! najlepsze!!! Hurt i detal###575##547##514## Witamy Serdecznie... Oferujemy Odczynniki Do Badań Chemicznych!!! Nie Do Spożycia przez Ludzi!!! Produkt Legalny w Polsce! Najczystszy Skład!!! Do Sprawdzenia Na miejscu!!! Równo z wagi! Dowóz od

⁶ P. Jabłoński, A. Malczewski, *Dopalacze...*, s. 4.

⁷ <http://e-dopalacze.com/content/10-regulamin>, [09.05.2016].

2 g! Przyjdź i Sprawdź!!! Przyrowadź Znajomych!!”⁸. Dostępność jest na „wyciągnięcie telefonu”. Wystarczy wybrać numer i umówić się na spotkanie. Jednak zakup przez osobisty kontakt jest dla klienta związany z ryzykiem stygmatyzacji. To główny powód, dla którego zakupy internetowe stały się tak popularne. Sklepy w sieci proponują wysyłki za pośrednictwem firmy kurierskiej lub Poczty Polskiej. Paczki są pakowane tak by było niemożliwe ujawnienie ich zawartości. W ten sposób dystrybutorzy starają się zapewnić klientom maksimum anonimowości.

Mimo, iż bardzo łatwo znaleźć w sieci ogłoszenie, bądź witrynę oferującą dopalacze to handel nimi jest objęty regularnym monitorowaniem przez EMCDDA⁹ w ramach ukierunkowanych badań wyrywkowych prowadzonych w Internecie. W trakcie takiego badania prowadzonego w styczniu 2012 r. zidentyfikowano 693 sklepy internetowe w UE, podczas gdy w styczniu 2011 r. było ich 314, a w styczniu roku 2010 tylko 170¹⁰. W roku 2013 zidentyfi-

⁸ <http://www.oglaszamy24.pl/ogloszenie/86749848/poznan-4cmc-klefedro...>, [09.05.2016].

⁹ EMCDDA (*Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii*) jest zdecentralizowaną agencją europejską utworzoną w 1993 roku w Lizbonie i stanowi główny ośrodek informacji na temat problematyki związanej z narkotykami w Europie. Do najważniejszych zadań EMCDDA należą: zbieranie i analizowanie danych, poprawa metod porównywania informacji, upowszechnianie danych, współpraca międzynarodowa, udostępnianie informacji o nowych zjawiskach i trendach. W ramach EMCDDA działa obecnie 30 krajowych punktów kontaktowych REITOX (27 państw UE + Chorwacja, Turcja i Norwegia), które wykorzystując metodologię i standardy europejskie, zajmują się zbieraniem danych w oparciu o 5 kluczowych wskaźników:

- rozpowszechnienie używanie narkotyków w populacji ogólnej,
- choroby zakaźne związane z narkotykami (HIV, HCV, HBV),
- zgony i śmiertelność związana z narkotykami,
- zgłaszalność do leczenia,
- problemowe używanie narkotyków.

Ponadto regularnej obserwacji podlegają m.in. trendy dotyczące przestępczości i rynku narkotykowego, zakresu świadczeń pomocy społecznej udzielanych z powodu narkomanii oraz realizacja krajowych programów przeciwdziałania narkomanii na poziomie centralnym, regionalnym i lokalnym. Krajowe punkty kontaktowe corocznie generują raporty krajowe, które następnie są przesyłane do EMCDDA. Na podstawie tych raportów EMCDDA opracowuje roczny raport o stanie problemu narkotykowego w Europie. Wspólny system zbierania danych generuje coraz więcej rzetelnych informacji dotyczących zjawiska narkomanii na poziomie europejskim, a ponadto wspiera rozwój działań opartych o dowody naukowe. <http://www.kbnp.gov.pl/portal?id=473718>, [29.10.2016].

¹⁰ *Sprawozdanie roczne 2012: stan problemu narkotykowego w Europie*, Luksemburg 2012, s. 104.

kowano 651 stron internetowych sprzedających Europejczykom dopalacze¹¹.

Tabela 1. Dziesięć nowych substancji psychoaktywnych, tzw. dopalaczy, najczęściej oferowanych do sprzedaży w sklepach internetowych objętych badaniami ankietowymi w 2011 i 2012 roku

Lp.		Liczba sklepów internetowych oferujących produkt		
		Styczeń 2012	Lipiec 2011	Styczeń 2011
1	Kratom (naturalny)	179	128	92
2	Szałwia wieszcząca (naturalny)	134	110	72
3	Grzyby halucynogenne (naturalne)	95	72	44
4	Metoksetamina (arylocykloheksyloamina)	65	58	14
5	MDAI (aminoindan)	65	61	45
6	6-APB (benzofuran)	54	49	35
7	MDPV (katynon)	44	32	25
8	4-MEC (katynon)	43	32	11
9	Metiopropamina (tiofen)	39	28	5
10	5-IAI (aminoindan)	38	27	25

Źródło: *Sprawozdanie roczne 2012: stan problemu narkotykowego w Europie*, Luksemburg 2012, s. 105.

Produkty naturalne (kratom, szalwia wieszcząca i grzyby halucynogenne) są najczęściej oferowanymi środkami psychoaktywnymi w Internecie. Ale w 2012 roku wzrosła też popularność siedmiu pozostałych syntetycznych produktów (Tabela 1)¹².

¹¹ *Europejski raport narkotykowy 2014. Tendencje i osiągnięcia*, Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii, s. 29, <http://www.cinn.gov.pl/porta?id=105957>, [20.11.2016].

¹² Po 2012 roku roczne sprawozdania EMCDDA nie zawierają szczegółowych informacji (jak w Tabeli 1) o najczęściej oferowanych w sprzedaży internetowej nowych substancjach psychoaktywnych.

W następnych latach EMCDDA informuje o liczbie nowych wykrywanych substancji, które wcześniej nie były zgłaszane do unijnego systemu wczesnego ostrzegania i nie podlegały kontroli. I tak na przykład w 2014 roku państwa członkowskie zawiadomiły EMCDDA o 101 takich nowych substancjach psychoaktywnych, a w 2015 – o 98. Ocenie ryzyka, z tych 101, poddano sześć nowych substancji w związku z rosnącą liczbą szkód, a w tym hospitalizacji i zgonów. Od lutego 2015 cztery z tych substancji podlegają kontroli w całej Europie¹³.

Internetowy rynek narkotyków stanowi poważne wyzwanie dla organów ścigania i polityki antynarkotykowej, ponieważ pojawiają się sygnały o szarych rynkach, czyli witrynach internetowych oferujących nowe substancje psychoaktywne, które działają w tzw. głębokiej sieci. Głęboka sieć jest częścią Internetu, do której nie można uzyskać dostępu za pomocą standardowych wyszukiwarek. Sprzedaż narkotyków może tam następować na rynkach, w zdecentralizowanych sieciach i między poszczególnymi osobami. Te internetowe rynki są dostępne tylko za pośrednictwem oprogramowania szyfrującego, które zapewnia wysoki poziom anonimowości. Kryptorynki, podobnie jak internetowe serwisy aukcyjne, takie jak eBay, zapewniają sprzedającym i kupującym infrastrukturę do dokonywania transakcji oraz świadczenia usług takich jak możliwość oceny sprzedawców i nabywców oraz hosting forów dyskusyjnych. Kryptowaluty, ułatwiają anonimowe dokonywanie transakcji, a dyskretne pakowanie umożliwia transport małych ilości narkotyków istniejącymi kanałami handlowymi. Wiele narkotyków zakupionych w głębokiej sieci jest przeznaczonych do odsprzedaży. Wprowadzanie narkotyków do obrotu i dzielenie się nimi lub doświadczeniami narkotykowymi jest też dokonywane za pośrednictwem mediów społecznościowych. Producenci, dostawcy, sprzedawcy detaliczni, hosting stron internetowych oraz usługi przetwarzania płatności mogą znajdować się w zupełnie różnych kra-

---

¹³ *Europejski raport narkotykowy 2015. Tendencje i osiągnięcia*, Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii, s. 33, <http://www.cinn.gov.pl/porta1?id=105957>, [20.11.2016]; *Europejski raport narkotykowy 2016. Tendencje i osiągnięcia*, Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii, s. 33, <http://www.cinn.gov.pl/porta1?id=105957>, [20.11.2016].

jach, a to czyni internetowe rynki narkotykowe szczególnie trudnymi do kontroli¹⁴.

Internet jest globalnym rynkiem na którym najłatwiej można się zaopatrzyć w potrzebny produkt paranarkotykowy. Jednak o ile liczbę ofert odnajdywanych w sieci można określić, o tyle samą wielkość sprzedaży dopalaczy bardzo trudno oszacować.

Badania własne

Problem badawczy rozważań niniejszego opracowania został ustalony w postaci pytania:

Jakie cechy ma sprzedaż dopalaczy w Internecie?

Jako poszukiwane cechy handlu dopalaczami przyjęto:

- formę działalności handlowej oferenta dopalaczy,
- rodzaje proponowanych artykułów,
- ceny oferowanych artykułów,
- nazewnictwo artykułów,
- istnienie promocji i bonusów,
- formę dostarczania towaru,
- rzetelność podawanych informacji,
- ilości kupowanych artykułów.

Badania przeprowadzono analizując przypadki. Materiał badawczy stanowiły informacje o sprzedaży dopalaczy zamieszczane w Internecie.

W dniach 9 maja – 3 czerwca 2016 roku Autor monitorował Internet poszukując ogłoszeń o sprzedaży dopalaczy, wpisując w wyszukiwarkę hasła: *kolekcjoner*, *artykuł kolekcjonerski*, *4mmc*. Hasła „dopalacze”, „dopalacz” łatwo otwierały forum o tematyce dopalaczy. Przeciętny użytkownik, który przypadkiem trafiłby na taką stronę, niewiele zrozumie z wpisów tam zamieszczonych. Jednak dla osoby szukającej właśnie takiego miejsca, jest to kopalnia wiedzy i namiarów na różne witryny internetowe. Przeglądając zawartość Internetu bardzo łatwo trafić na portale zajmujące się sprzedażą dopalaczy. Wystarczy wpisać jedno hasło a potem

---

¹⁴ *Europejski raport narkotykowy 2015. Tendencje i osiągnięcia*, Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii, s. 34, <http://www.cinn.gov.pl/portals?id=105957>, [20.11.2016].

jak po nitce do kłębka zostaje się przekierowanym do kolejnych stron o podobnej tematyce. Autor spośród ogromu odnalezionych adresów wybrał 10 poniższych przypadków, które poddano analizie.

Przypadek 1.

Sklep internetowy <https://kolekcjoner.nl>,
wynik uzyskany na zapytanie „kolekcjoner”.

Portal oferuje artykuły pogrupowane w kategorie: sole piorące, wyciągacze wilgoci, pigułki piorące, research chemicals. Produkty są oferowane również w ilościach hurtowych. Można też kupić specjalne kolekcjonerskie karty. Na stronie jest instrukcja „obsługi” sprzedawanych produktów (Rycina. 1).

Rycina 1: Instrukcja obsługi produktów do badań laboratoryjnych

Źródło: <https://kolekcjoner.nl/instrukcja-uzycia>, [03.06.2016].

Asortyment o wdzięcznych i tajemniczych nazwach „cherry kokolino”, „czeszący grzebień”, „3CMC Big Crystal” można zamówić w dowolnej ilości ale z jakiegoś powodu zakupów płatnych przelewem można dokonać tylko raz dziennie. Niestety na próżno szukać składu sprzedawanych preparatów. Sklep nie wysyła towaru z opcją płatności przy odbiorze ani poza granice RP. Nadmienić warto o interfejsie, który bliższy jest raczej sexshopowi niż sklepowi z używkami. Sądząc po grafice zakupy w tym sklepie robią przeważnie mężczyźni.

Przypadek 2.

Sklep internetowy <http://pylki.nl>,

wynik uzyskany na zapytanie „artykuł kolekcjonerski”.

To sklep umieszczony na zagranicznym serwerze. Spokojna szata graficzna nie nasuwa żadnych skojarzeń, podobnie jak sam adres. Oferta handlowa to kadzidełka, produkty kolekcjonerskie oraz RC. Artykuły opisane są jedynie nazwą (Speedway, Panoramix, 4CMC) a czasem krótką informacją „znany i lubiany”. Tutaj zamówienie może zostać wysłane za pobraniem ale dopiero przy zakupach na kwotę powyżej 140 zł. Nie ma oddzielnej kategorii dla hurtowników ale są produkty o zwiększonej gramaturze 10g, 25g.

Przypadek 3.

Sklep internetowy <http://e-dopalacze.com/>,

wynik uzyskany na zapytanie „dopalacze sklep internetowy”.

Adres strony jasno określa rodzaj sprzedawanego asortymentu: szeroka gama produktów RC, oprócz tego kadzidełka i sole. Tutaj w odróżnieniu od innych portali tego typu przy produktach RC można znaleźć specyfikację produktu (Rycina 2). Możliwy jest zakup również ilości hurtowych – nawet 500g. Według informacji z zakładki „Wysyłka” towar jest wysyłany z za granicy.

Rycina 2: Specyfikacja przykładowego produktu RC w sklepie e-dopalacze.com

Witaj, zaloguj się lub utwórz konto

e-dopalacze.com

Produkty   Faq   Płatności i wysyłka   Program lojalnościowy   Regulamin   Kontakt

Strona główna > Produkty > Produkty R-C > 3-CMC BC > 3-CMC CR 250g (3CC250)

Waluta: Złoty (PLN)

3-CMC CR 250G (3CC250)

Synonyms: 3-CMC; Chloredone; Clophedrone; Clephedrone
 IUPAC name: 1-(3-chlorophenyl)-2-(methylamino)propan-1-one; 3-Chloromethcathinone
 Molecular formula: C10H12ClNO
 CASNumber: 59-50-7
 Purity: > 98 %

Cena: **5 500,00 zł**

Ilość:

5 dostępnych

Ostatnie egzemplarze!

dodaj do koszyka

Kupując teraz ten produkt otrzymasz **550 punktów lojalnościowych**. Twój koszyk wyniesie **550 punktów** może być zamienione na jeden bon o wartości 275,00 zł.

WYŚLIJ DO ZNAJOMEGO
DRUKUJ
PEŁEN ROZMIAR

Proba

Koszyk
Brak produktów

Dostawa **0,00 zł**
Suma **0,00 zł**

Realizuj zamówienie

Kategorie
Produkty +

Sklepy partnerskie

ESI Forms
 mefedron

Źródło: <http://e-dopalacze.com/715-3-cmc-bc.html>, [03.06.2016].

Przypadek 4.

Sklep internetowy/hurtownia <http://4mmc.eu>,
wynik uzyskany na zapytanie „4cmc”.

Strona, podobnie jak opisywana w przypadku 3, wizualnie sprawia wrażenia profesjonalnej i dopracowanej. Ale podczas dłuższej wizyty można trafić nawet na błędy ortograficzne jak np. „Nie do sporzycia”. Większość preparatów jest identyfikowana jedynie za pomocą nazwy, ale są pojedyncze pozycje z listy, które posiadają szerszy opis.

Przypadek 5.

Sklep internetowy <http://rcwolf.us/>.

Potocznie nazywany wilkiem. Na liście z asortymentem znajduje się około 50 produktów o różnej gramaturze, z czego 25 dostępnych. Na darmo szukać tu składu sprzedawanych prepara-

tów bądź jakiegoś szerszego opisu. Sporadycznie trafia się na screen z innej strony ze zdawkowymi informacjami (Rycina 3).

Rycina 3: Specyfikacja przykładowego produktu RC w sklepie rcwolf.us

Synonyms	4MMeOC
Formal Name	3-methoxy-2-(methylamino)- 1-(p-tolyl)propan-1-one
Molecular Formula	
Formula Weight	
Formulation	CRYSTALS
Purity	≥98%
UWAGA !	4MMeOC NIE JEST DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI !

Źródło: <http://rcwolf.us/4mmeoc-mexedrone-1-gr-p-607.html>, [03.06.2016].

Przypadek 6.

Hurtownia <http://synthetics.pl/>,
wynik uzyskany na zapytanie „4cmc”.

Strona bardzo dobrze się nawiguje. Szeroka gama asortymentu i opisy sprawiają, że strona jest przyjemna dla użytkownika, który nie musi szukać po omacku interesującego go produktu. Siedem kategorii w jakie zostały pogrupowane produkty pozwalają łatwo znaleźć potrzebny preparat. Hurtownia proponuje klientom zakupy ogromnych ilości produktów (nawet porcje 1 kg za niebagatelne ceny 13 000 zł). Sprzedający zapewnia, że jest w stanie zrealizować każde zamówienie, bez względu na jego wielkość. Ciekawy jest sposób kontaktowania się ze sprzedającym. Sugeruje on przesyłanie wiadomości szyfrowanych, które są generowane za pośrednictwem odpowiedniej strony. Wiadomość taka to link, który można otworzyć tylko raz, po czym wiadomość, do której link przekierowywał zostaje skasowana.

Przypadek 7.

Hurtownia <https://dopalacze24.eu/>,
wynik uzyskany na zapytanie „4cmc”.

Oferta jest podzielona na sześć kategorii. Każdy produkt został opatrzony zdjęciem oraz krótkim opisem. Właścicielem hurtowni jest firma zarejestrowana w Czechach. Nieco dziwią potencjalnego szukającego dwa punkty w regulaminie hurtowni: „Część zysku z zamówionych usług odwykowych na produkty, zostanie przekazany na cele dobroczynne” oraz „Zakup któregośkolwiek towaru z naszej strony jest równoznaczny z zakupem usługi odwykowej na dany produkt”.

Przypadek 8.

Hurtownia

<http://www.hurtowniadopalaczesole.cba.pl/index.html>,
wynik uzyskany na zapytanie „dopalacze hurt”.

Strona bardzo uboga w treść. Podano kontakt emailowy i ceny czterech różnych specyfików (w różnych gramaturach). Znalazł się też na stronie głównej dopisek, że „Sklep nie ponosi odpowiedzialności za niezgodne użycie produktów”.

Przypadek 9.

Forum <https://dopalator.info/>,

po przeszukaniu forum okazało się, że również na forum można dokonać zakupów.

W jednym z postów umieszczony został cennik, zawierający aż 280 pozycji. Zakupów dokonuje się drogą e-mailową. Nigdzie nie ma informacji na temat dalszej procedury. Prawdopodobnie zamówienie przesyła się w treści wiadomości e-maila, po czym zwrotnie otrzymuje się dane do przelewu i dalsze instrukcje. Jednak sądząc po wpisach na forach ta forma zakupów nie jest popularna wśród zainteresowanych. Kupujący wolą zawierać transakcje w sprawdzonych sklepach.

Przypadek 10.

Ogłoszenia indywidualne na portalu www.oglaszamy24.pl,
uzyskane za zapytanie „4mmc” (Rycina 4).

Rycina 4: Ogłoszenie odnalezione na www.oglaszamy24.pl

4cmc!!! Klefedron!!! 3cmc!!! najlepsze!!! hurt i detal##575##547##514##

 Kategoria: Moda i zdrowie / Medycyna   Dodano: 16 Kwiecień 2016 20:00
 Miasto: Poznań   miesiąc temu

Witamy Serdecznie
 Oferujemy Najlepsze Odczynniki do Badań Laboratoryjnych
 Klefedron o bardzo silnym odczynie euforyzującym

Substancje Nuie do Spoizycia przez Ludzi
 18+
 24h/7

Hurt i Detal
 Opinie Potwoierdzone wśród kolekcjonerów

Zapraszamy Sprawdź i przekonaj się Sam że Nasze Odczynniki są Najlepsze

Remonty, wykończenia
 Wysokiej jakości prace dekararskie, dekoratorskie,
 glazurnicze, malarskie

Cena: 70 zł   **Kontakt:** Klefedron
Telefon: 575547514
Email:

  Poleć

 Zgłoś naruszenie

WWW.OGLASZAMY24.PL

Źródło: <http://www.oglaszamy24.pl/ogloszenie/1693543374/poznan-4cmc-klefedron-3cmc-najlepsze-hurt-i-detal-575-547-514.html>, [03.06.2016].

Przeszukując Internet Autor napotkał pojedyncze anonse umieszczane na popularnych portalach ogłoszeniowych. W treści takiego ogłoszenia jest informacja, że sprzedawane odczynniki nie są do spożycia przez ludzi. Oprócz tego jest podany numer telefonu do osoby identyfikującej się jako „Klefedron”. Ogłoszenia takie

pojawiają się w całej Polsce, a ich treść często różni się jedynie odstępami między wyrazami, liczbą wykrzykników w treści, bądź zdjęciem (oczywiście jedynie pogładowym). Sądząc po podobieństwie wszystkie te anonse, mimo różnej lokalizacji są zamieszczane przez tę samą osobę. Nie ma informacji na temat procedury finalizacji zakupu. Zwrot „Piszcie, to się dogadamy” sugeruje dowolność formy dostawy, być może łącznie z odbiorem osobistym. Jest to jednak mało prawdopodobne, gdyż obu stronom zależy na anonimowości. Warto wspomnieć o błędach ortograficznych i literowych, które notorycznie występują w tekstach takich ogłoszeń.

Podsumowanie

Z analizy treści dziesięciu wyszukanych przypadków wynika, że w sieci Internet reklamują się i prowadzą działalność handlową: hurtownie, sklepy a także osoby indywidualne. Oferuje się głównie gotowe produkty, ale można też kupić składniki do produkcji bądź akcesoria potrzebne do zaaplikowania zakupionego specyfiku.

We wszystkich analizowanych przypadkach ceny podane na stronach, były cenami brutto za odpowiednią gramaturę produktu. Żeby możliwe było porównanie cen w różnych źródłach, wybrano produkt, który powtarzał się w największej liczbie badanych przypadków. Porównano ceny preparatu o nazwie 4-CMC. Jego cena kształtuje się w granicach 18,70 zł/1 g do nawet 70 zł/1g. Przy czym najekonomiczniej dokonać zakupu w hurtowni (w badaniu była to hurtownia dopalacze24.eu), gdzie można nabyć 100 g produktu za 1870 zł. Inwestycja duża, ale w przeliczeniu na 1 gram, okazuje się najbardziej opłacalna. W sklepach internetowych, gdzie zakupów dokonuje najwięcej użytkowników cena ta waha się od 24 zł do 50 zł za 1 gram. Najdrożej za tę samą gramaturę trzeba zapłacić dokonując zakupu z ogłoszenia drobnego. W tym przypadku cena wynosi 70 zł za 1 gram. Na forach można przeczytać różne opinie na temat polecanych źródeł zakupów. Jedni promują zakupy u osób indywidualnych, ze względu na lepszą jakość produktu mimo wyższej ceny. Inni zostali oszukani przez takich „wolnych strzelców” i teraz wolą robić zakupy w „oficjalnych” sklepach. Jednak pokutuje opinia, że niestety u maso-

wych sprzedawców jakość produktów pozostawia wiele do życzenia.

W ogromie ofert i preparatów trudno znaleźć taki sam produkt w kilku miejscach. Najpopularniejsze są tak zwane RCki, czyli Research Chemicals (odczynniki chemiczne). W tej grupie nazewnictwo jest chyba najbardziej tajemnicze – mnóstwo skrótów i cyfr. Najpopularniejszy 4-MMC czyli mefedron lub jego pochodne. Pełna nazwa to (RS)-1-(4-metylofenylo)-2-metyloaminopropan-1-on (inne nazwy: 4-metylometkatynon, 4-MMC, M-CAT, 2-metylamino-1-p-tolylopropan-1-on)). W tej grupie znajdują się też inne środki odurzające: AB-CHMINACA, MDMB-CHMINACA, PV8, 4-MPD, HEX-EN. Dla przeciętnego użytkownika Internetu, który przypadkiem trafiłby na stronę oferującą takie artykuły, nazwy te z reguły nic „nie mówią”, nie są zrozumiałe. Inne środki mają jeszcze bardziej enigmatyczne nazwy. Maroko, Afgan, Kokolino, Grenadier, Baka lub Sztywny Misza to tylko niektóre przykłady. Takie nazewnictwo osoby nie wtajemniczone może wprowadzić w błąd.

Marketing handlowy rządzi się swoimi prawami, i w sklepach internetowych w branży dopalaczowej również. Promocje i gratisy przyciągają klientów. Ten sposób jest wykorzystywany w niektórych z badanych przypadkach. Między innymi e-dopalacze.com stosują w swojej działalności program lojalnościowy, w którym klienci za każdy zakup są nagradzani dodatkowymi punktami, które przy kolejnym zamówieniu można zamienić na kupon rabatowy. Również na stronie kolekcjoner.nl jest zakładka „Promocje” ale w momencie odwiedzania nie było aktualnych akcji rabatowych. Niektórzy indywidualni sprzedawcy przy większych zakupach, dodają do zamówienia gratis w postaci minimalnej porcji promowanego specyfiku. Kupujący doceniają takie zabiegi.

W hurtowniach i sklepach internetowych zamówienia są zwykle realizowane wysyłkowo. Do wyboru klienci mają tu różne formy wysyłki: za pośrednictwem Poczty Polskiej, różnych firm kurierskich, Paczkomatów InPost. Przesyłki płatne przy odbiorze, są czasem udostępniane ale powyżej pewnego progu kwotowego (np. 250 zł). Często spotyka się też opcję poste restante, czyli odbiór przesyłki w dowolnie wybranej placówce pocztowej. Spośród analizowanych przypadków, sklep e-dopalacze.com informuje, że przesyłki są wysyłane z magazynu zlokalizowanego na terenie UE.

Jednak mimo odległości jaką musi pokonać paczka, koszt wysyłki paczkomatem nie jest o wiele wyższy niż w innych badanych sklepach i wynosi 15 zł (12 zł w innych sklepach). W przypadku ofert indywidualnych preferowaną formą finalizacji transakcji jest odbiór osobisty. Pod podanym numerem telefonu można się umówić ze sprzedającym w konkretnym miejscu, a czasem wystarczy nawet sms z zamówieniem i adresem dostawy, a towar zostanie doręczony pod wskazaną lokalizację.

Wszystkie badane sklepy zabezpieczają się, umieszczając w swoich regulaminach punkt informujący, że „Żaden z produktów sprzedawanych na tej stronie nie powinien być spożywany przez kogokolwiek!!!”. Wyjątek stanowi sklep kolekcjoner.nl, gdzie takiej informacji nie ma na stronie, jest za to instrukcja użycia sprzedawanych soli piorących lub odczynników chemicznych. Gdyby w jakiś sposób udało się powiązać danego sprzedającego z użytkownikiem, który po spożyciu trafiłby do szpitala to przedsiębiorca taki nie może zostać pociągnięty do odpowiedzialności.

Nie wszystkie sklepy dokładają starań w informowaniu potencjalnego klienta na temat oferowanych artykułów. Zdarzają się proste do granic możliwości interfejsy jak pewnej hurtowni <http://www.hurtowniadopalaczesole.cba.pl> (cztery produkty wraz z cenami, ochronna formułka i email kontaktowy). Są też bardzo rozbudowane informacje jak w sklepach rcwolf.us oraz e-dopalacze.com. Produkty pogrupowano, czytelny interfejs, są opisy, zdjęcia, grafika w dobrym tonie – całość sprawia wrażenie profesjonalnego sklepu internetowego. Dopracowanym wydaje się też portal hurtowni synthetics.pl.

Analiza zjawiska handlu dopalaczami pokazała, że rynek ten działa prężnie mimo działań mających na celu zminimalizowanie popytu na dopalacze. By dokonać zakupu środków psychoaktywnych wystarczy w wyszukiwarce internetowej wpisać hasło „dopalacze”. Już pierwsze uzyskane wyniki kierują zainteresowanego do sklepu internetowego, w którym można złożyć zamówienie na wybrany specyfik. Jeszcze tylko płatność, wybór formy wysyłki i w ciągu dwóch do pięciu dni towar zostanie dostarczony pod wskazany adres. W ten zadziwiająco prosty sposób można zaopatrzyć się w „nowe narkotyki”.

W mediach ciągle pojawiają się informacje o kolejnych akcjach funkcjonariuszy, którzy zamykają kolejne sklepy, zatrzymują kolejnych podejrzanych, konfiskują kolejne preparaty, a kolejne zwiazki są dopisywane do listy substancji zakazanych. Można odnieść wrażenie, że zdobycie dopalaczy jest prawie niemożliwe, a przynajmniej tak trudne jak zakup tradycyjnych narkotyków. Nic bardziej mylnego. W prezentowanych badaniach analizie poddano jedynie 10 wybranych przypadków. Nie analizowano handlu stacjonarnego, ani handlu w świecie przestępczym, a tu już sama sprzedaż internetowa przytłacza swoim rozmiarem. Szeroka gama produktów, konkurencyjne ceny, akcje promocyjne i bonusowe, a co najważniejsze anonimowość – to wszystko przyciąga klientów.

Zakupu dopalaczy w Internecie można dokonać niezwykle łatwo. Jedno kliknięcie, by potwierdzić ukończone 18 lat (przecież i tak nikt tego nie zweryfikuje) i już można dowolnie szperać w „wirtualnym asortymencie”. Adres do wysyłki może być dowolny, forma odbioru również, dlatego szczególnie młodzież korzysta z tych udogodnień, by ukryć swoje zainteresowanie dopalaczami przed otoczeniem.

Należy też zwrócić uwagę na dodatkowe dwa aspekty w kontekście przedstawionej analizy. Po pierwsze zamówienie w sklepie internetowym zapewne najczęściej składają osoby, które wiedzą „czego chcą”, bo nazewnictwo i znikomy opis składu nie ułatwiają zakupów. Po drugie, żadne działania prawnokarne i prewencyjne w sferze ograniczania podaży i popytu na dopalacze nie przyniosą takich efektów, jak edukacja i kampanie propagujące zdrowy styl życia.

Bibliografia

1. *Europejski raport narkotykowy 2014. Tendencje i osiągnięcia*, Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii, s. 29, <http://www.cinn.gov.pl/portal?id=105957>, [20.11.2016].
2. Grabowski K., *Kryminalizacja czynów mających za przedmiot dopalacze*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2010, z. 2, s. 120.
3. Habrat B., *Nadużywanie „dopalaczy”*, <http://psychiatria.mp.pl/uzaleznienia/72889,naduzywanie-dopalaczy>, [23.04.2016].

4. <http://docplayer.pl/3721136-Raport-z-wykonania-w-2014-roku-programu-przeciwdz...>, [22.04.2016].
5. <http://www.kbpn.gov.pl/porta1?id=473718>, [29.10.2016].
6. <http://www.oglaszamy24.pl/ogloszenie/86749848/poznan-4cmc-k...>, [09.05.2016].
7. Jabłoński P., Malczewski A., *Dopalacze, skala zjawiska i przeciwdziałanie*, Warszawa 2014.
8. Muszyńska A., *Prawne aspekty reglamentacji obrotu tzw. dopalaczami*, „Homines Hominibus” 2012, nr 1(8).
9. *Raport z wykonania w 2014 roku programu przeciwdziałania narkomanii w województwie śląskim na lata 2011-2016*, <http://e-dopalacze.com/content/10-regulamin>, [09.05.2016].
10. *Sprawozdanie roczne 2012: stan problemu narkotykowego w Europie*, Luksemburg 2012, s. 104.

